

V R A G E N R U B R I E K

Vraag:

Is het optreden van een emfyseem, als complicatie bij tandheelkundige ingrepen, geheel van gevaar ontbloot?

Antwoord:

Het emfyseem is een toestand, waarbij het interstitiële bindweefsel door oplopen van lucht of gassen is opgezet. In de tandheelkunde is het een zelden voorkomende complicatie bij chirurgische ingrepen, die zich manifesteert door een vaak plotseling opkomende en tamelijk snel in omvang toenemende zwelling, die meestal pijnloos is en soms bij palpatie een knisperend geluid geeft.

Het is meer een sensationeel dan gevaarlijk gebeuren. Er zijn gevallen beschreven, waarbij de omvang van de zwelling zich uitbreidde tot in het gebied van hals en borst, doch in de meeste gevallen blijft zij beperkt tot het gebied van de kaak en het aangezicht. In de loop van enige dagen verdwijnt het emfyseem geleidelijk zonder dat een behandeling nodig is. Bij extreme uitbreidingen werd een drukverband bijvoorbeeld om de borst toegepast, ook wordt wel het aanbrengen van een ijscompres aanbevolen.

Wanneer men de oorzaken nagaat bij de beschreven gevallen, dan is daaruit wel enige lering te trekken. Zo is het bepaald ongewenst de intra-orale luchtdruk te verhogen na of tijdens chirurgische ingrepen. Het is dus noodzakelijk de patiënt te waarschuwen tegen blazen (speciaal musici), snuiten van de neus, niezen e.d. Voorts is het af te raden om tijdens chirurgisch werk de luchtblazer te gebruiken. Ook zijn emfysemata beschreven tengevolge van het gebruik van een luchtblazer voor het drogen van het wortelkanaal.

Bijzonder gevaarlijk is het emfyseem dus niet, wel is het verstandig de patiënt onder controle te houden. Zijn er verhoogde infectiekansen, dan zijn profylactische tegenmaatregelen aan te bevelen.

(Lit.: Brit. D. J. vol. 102 : 125, 1957)